

Na a la pseudoreforma da l'AVS

■ (cp) Il 2016 serra l'AVS cun in resultat negativ da 766 milliuns francs. Malgrà augments marcants da la taglia sin la plivalur per 0,6 pertschient e da las contribuziuns a la paja per 0,7 pertschient vegn l'acceptanza da la proposta da completaziun sutfinanziada puspè a far grondas foras en la cassa da l'AVS e rinforzar la pressiu da realisar ulteriuras reformas cun sanaziuns inevitablain radicalas. Già l'onn 2030 vegnan a mancar trais milliardas francs. Suenten vegni pli dramatic damai che las annadas dal babyboom van en pensiun e mancan per la finanziaziun. La reforma da l'AVS ch'il parlament ha decis e che vegn suttamessa a la votaziun ils 24 da settember è ina pseudosoluziun senza in singul segn da persistenza. L'augment da las contribuziuns a la paja ch'è previs è tissi per nosa bainstanza, pertge augments da la paja sin la plivalur èn disfavourabels surtut per la classa mesauna, per persunas che gudognan pli pauc e persunas che educeschan sulettas. E custs socials pli auts pretendan da la confederaziun contribuziuns pli autas a l'AVS. Per consequenza ston autras expensas, p. ex. per la furmaziun e la percuraziun, vegnir reducidas.

La reforma periclitoscha però era la coesiun tranter las generaziuns. Tgi che vegn a perder èn las persunas pensiunadas d'enfin uss ed ils giuvens. Per omadus munta ina renovaziun da l'AVS ch'els ston supportar in ferm augment da la taglia sin la plivalur. Quai è tant pli dolurus per ils rentiers actuals damai ch'els na retschaivan nagin augment da la renta e nagins ulteriurs privilegis. Anc mender vai precis cun quels rentiers basegnus che ston cumportar sco cuntramesira al sustegn supplementar da l'AVS ina reducziun da las prestaziuns complementaras betg suttamessas a la taglia. Las persunas pensiunadas dad oz daventan uschia rentiers da segunda classa. Tut au-

Manuela Fetz, co-presidenta Giuvens Liberals Grischuns, Martin Schmid, pld, cusseglier dals chantuns, Heinz Brand, pps, cusseglier naziunal e Heinz Dudli pbd, deputà e president da la Chombra da commerci e da la Federaziun dals patruns dal Grischun (da sanester).

MAD

ter vesi ora per persunas che van uss en pensiun: Era tgi che viva en relaziuns finanzialas excellentas profitoscha d'in augment da la renta da 70 francs. Per pèr maridads bainstants munta l'augment schizunt ad enfin 226 francs. Questa reforma n'è ni gista ni raschunaivla, nundir sociala. Las pli grondas chargias vegnan adossadas als giuvens ed a las generaziuns vegnintas. Els pajan il quint per l'augmentaziun da l'AVS cunquai ch'els ston a partir dal 2030 star bun tant per il dumber creschent da persunas pensiunadas sco era per ils «schecs betg cuvrids» da la reforma.

Tgi che na dovra betg, survegn ubain prestaziuns pli autas empè da sanaziun, è la devisa dals aderents. Massivs custs supplementars betg cuvrids, dischavantatgs per persunas che gudognan pauc, persunas che educeschan sulettas e rentiers d'enfin ussa. Violaziun dal contract tranter las generaziuns. Tissu per l'economia, la creschientscha e la bainstanza. Quai è la bilantscha prosaica e starmen-tusa ch'il comité Alleanza da las generaziuns Grischun cun exponentas ed exponentas da differentas partidas fa en connex cun la malreussida prevenziun per la vegliadetgna 2020. L'idea oriunda

da garantir l'equiliber finanziel tranter l'AVS e la Lescha federala davart la prevenziun professiunala e da mantegnair il nivel da prestaziun n'ha il parlament betg realisà.

Ils 24 da settember ha la populaziun la schanza da curreger quai. Ina reforma per la vegliadetgna sco fatga per ils sanester na po signifitgar nagut dal bun per l'economia e per la societad. Alternativas datti avunda. Las propostas ed ils models correspundents da las cumisiuns dal cussegl naziunal e dal cussegl dals chantuns èn sin maisa. Ussa vali da realisar quellas pass per pass.